

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДОСЛІДЖЕННЯ ОПЕРАЦІЙ В МЕНЕДЖМЕНТІ»
на 2020 / 2021 навчальний рік

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 073 «Менеджмент»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Форма навчання – денна та заочна

Семестр, в якому викладається дисципліна – 2

Дисципліна – вибіркова

Кількість годин за навчальним планом – 180 години / 6 кредити ЄКТС

<i>Загальна кількість годин</i>	<i>Лекції</i>	<i>Семінарські</i>	<i>Практичні</i>	<i>Лабораторні</i>	<i>Форма підсумкового контролю</i>
180	30	30	-	-	Екзамен

Викладач кафедри, який забезпечує проведення лекційних занять:

д.е.н., професор Ульяновченко О.В

Викладач кафедри, який забезпечує проведення семінарських занять:

д.е.н., професор Ульяновченко О.В.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах цього курсу здобувачі продовжують формувати інтегральну та спеціальні (фахові) компетентності, особисті та професійні уміння і навички, а саме: знання теоретичних основ і принципів побудови моделей дослідження операцій в менеджменті, вивчення принципів і методів дослідження операцій, розбудови виробничих функцій, прогнозування економічних показників, методом лінійного та нелінійного програмування, планування й управління мережами, математичного моделювання процесів масового обслуговування, управління запасами, імітаційного моделювання, експертних оцінок у менеджменті, використання пакетів прикладних програм у дослідженні операцій.

МЕТА КУРСУ

Мета навчальної дисципліни – теоретичних знань та практичних умінь і навичок застосування основних методів і моделей дослідження операцій в менеджменті у процесі підготовки й прийняття управлінських рішень в організаційно-економічних і виробничих системах.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

– освоєння теоретичних основ формування дослідження операцій в менеджменті, вивчення особливостей прийняття якісних управлінських рішень в умовах внутрішньої і зовнішньої конкуренції;

– розробка і послідовна реалізація проектів;

– уміння визначати рівні управління та дії з їх відповідністю, визначати ризик на кожному рівні прийняття рішення.

знати:

– основні поняття та принципи дослідження операцій в менеджменті;

- задачі менеджменту, при розв'язання яких доцільно використовувати імітаційне моделювання;
- порядок підготовки та проведення експертиз;
- поняття виробничої функції, її загальні властивості, поняття про багатовимірні кореляцію та регресійний аналіз;
- загальну характеристику ППП, можливості пакетів статистичних програм для обробки та аналізу даних, основні математичні ППП;

уміти:

- визначати мету та значимість дослідження операцій, проблеми дослідження, розбудовувати математичні моделі, розробляти технічні завдання;
- реалізовувати на практиці імітаційне моделювання, складати блок-схеми імітаційних моделей;
- оцінювати об'єкти при проведенні експертиз, аналізувати узгодженості експертних оцінок;
- визначати параметри виробничої функції, граничні та середні значення, урахувати час при розбудові виробничих функцій;
- користуватися сучасним програмним забезпеченням з метою вирішення поставлених завдань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі набувають такі **компетентності:**

інтегральна компетентність - здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту та дослідницької діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики;

загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- комплексність у використанні інформаційних та комунікаційних технологій.
- здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність). Комплексність у прийнятті обґрунтованих рішень;
- комплексність у розробці та реалізації наукових проектів та програм.

спеціальні компетентності:

- комплексність у проведенні досліджень у галузі управління та адміністрування;
- комплексність у виявленні, постановці та вирішенні наукових задач та проблем у галузі управління та адміністрування;
- здатність брати участь у критичному діалозі;
- комплексність у набутті та розумінні значного обсягу сучасних науково-теоретичних знань у галузі управління та адміністрування та суміжних з ним сферах гуманітарних наук.

Програмні результати навчання:

- знання та розуміння основних теоретичних понять у галузі інформаційних технологій та інформаційних систем. Знання методик та алгоритмів обробки великих масивів даних за допомогою інформаційних технологій. Вміння

та навички використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для обробки та аналізу результатів експериментальних досліджень та їх представлення;

– знання основних понять математичної статистики та математичних методів моделювання. Вміння та навички застосовувати методи математичної обробки експериментальних даних та оцінки їх точності та достовірності;

– вміння та навички генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення;

– знання, вміння та навички розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі управління та адміністрування;

– вміння та навички брати участь у критичному діалозі. Вміння та навички зацікавити результатами дослідження в галузі управління та адміністрування.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне та часткове формування відповідних компетентностей на ОНП «Менеджмент» (табл.1).

Таблиця 1.1 Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення здобувачами

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Частково, в аспекті виконання завдань, передбачених професійною діяльністю за спеціальністю «Менеджмент»	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
Комплексність у використанні інформаційних та комунікаційних технологій	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність). Комплексність у прийнятті обґрунтованих рішень	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
Комплексність у розробці та реалізації наукових проектів та програм	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
Комплексність у проведенні досліджень у галузі управління та адміністрування	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
Комплексність у виявленні, постановці та вирішенні наукових задач та проблем у галузі управління та адміністрування	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
Здатність брати участь у критичному діалозі; Комплексність у набутті та розумінні значного обсягу сучасних науково-теоретичних знань у галузі управління та адміністрування та суміжних з ним сферах гуманітарних наук	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).

Підготовка здобувачів з дисципліни «Дослідження операцій в менеджменті» потребує використання активних методів навчання, які наближують навчальний процес до реальних професійних ситуацій.

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є: лекції, семінарські та індивідуальні заняття, консультації. Під час викладання лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації.

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Лекція-візуалізація являє собою візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки (відео-лекція). Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування візуальних матеріалів, що переглядають.

Семінари – форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких аспіранти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Семінарські заняття можуть проводитися у формі бесіди, доповідей, дискусій тощо. Під час проведення семінарських занять передбачено поєднання таких методів навчання, як ділові і дидактичні ігри, тренінги, дискусійні форми розгляду ситуацій, наукові семінари, дебатні турніри, реферативні читання, тестування. Консультація - форма навчального заняття, при якій аспірант отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні консультації та екзаменаційні). Важливим елементом опанування професійними знаннями є самостійна робота здобувачів вищої освіти, що проводиться у час, вільний від аудиторних занять.

Під час вивчення дисципліни здобувачі працюють з інформацією, спираючись на положення нормативно-правової бази з регулювання управлінської діяльності в аграрному секторі економіки з використанням друкованих видань та мережі Інтернет, виступають з доповідями і презентаціями, моделюють формати управління проектами на рівні підприємства, галузі, регіону, країни. Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності: виступи-інформування за темами семінарських занять; презентації за темами ІНДЗ.

Зміст дисципліни: Основні поняття, принципи та методика проведення дослідження операцій в менеджменті. Методи лінійного та нелінійного програмування. Математичне моделювання процесів у проектному менеджменті. Методи планування та управління мережами. Математичні моделі управління запасами. Елементи теорії гри в розв'язанні господарських задач. Моделі динамічного програмування. Математичне моделювання процесів масового обслуговування. Імітаційне моделювання операційних систем. Дослідження інвестиційних проектів. Експертні оцінки в менеджменті. Фінансовий стан підприємства, діагностика банкрутства. Використання пакетів прикладних програм (ППП) у дослідженні операцій в менеджменті.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва», «Положення про екзамен та заліки в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва», «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва».

Формування і оцінювання зазначених у табл.1 компетентностей досягається під час:

- виконання завдань із пошуку та опрацювання інформації у межах курсу (оцінюється під час захисту ІНДЗ, екзамену);
- організації та планування самостійного навчання, виконання завдань (поточний та модульний контроль);
- професійного спілкування та участі в: лекціях, семінарах (поточний контроль, а саме оцінюється повнота і якість відповідей, активність і самостійність);
- ознайомлення з нормативно-правовою базою, що регулює та регламентує інноваційну діяльність (поточний контроль, оцінювання ІНДЗ).

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Відбувається у вигляді виконання письмових робіт в кінці вивчення змістових модулів, а також здобувачі готують індивідуальні презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни відповідного блоку змістових модулів та за тематикою ІНДЗ (до 10 хвилин, зі слайдами).

Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти: повнота розкриття теми; якість інформації; самостійність та креативність.

Критерії оцінки ІНДЗ, презентацій надаються окремо.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння аспірантами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння аспірантом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

При оцінюванні знань і умінь на семестровому екзамені викладач дотримується таких правил:

Відмінно /А /90-100 балів – навчальний матеріал засвоєно у повному обсязі, здобувач володіє необхідними знаннями і вміннями. Здобувач точно формулює думки і обґрунтовує їх, послідовно, зв'язано викладає матеріал, ілюструє теоретичні знання, наводить приклади, аналізує, грамотно оформлює свою відповідь.

Добре / В / 82-89 балів – відповідь здобувача виявляє розуміння матеріалу, правильне застосування знань і вмінь, необхідних для відповіді, але містять окремі незначні помилки і невеликі неточності.

Добре / С / 75-81 бал – здобувач розуміє матеріал, але помиляється у застосуванні вмінь і знань, необхідних для відповіді.

Задовільно / D / 66-74 бали – здобувач володіє знаннями і вміннями з дисципліни, але вони носять розрізнений характер, знання недостатньо глибокі, а вміння проявляються слабо.

Задовільно / Е / 60-65 – у засвоєнні навчального матеріалу мають місце суттєві неточності, відповіді неглибокі, містять істотні помилки, у тому числі у висновках, аргументація слабка. При викладенні матеріалу відсутня послідовність і чіткість, мова бідна.

Незадовільно / FХ / 35-59 – головний зміст навчального матеріалу не засвоєний, основні вміння не проявлені. Відповідь виявляє відсутність необхідних знань і вмінь, містить помилки, які спотворюють зміст навчального матеріалу.

Незадовільно / F/ 1-34 бали – здобувач не відповідає.

Підсумкова оцінка виставляється на основі суми набраних балів за результатами поточного, модульного та семестрового контролю.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Курс передбачає індивідуальну та групову роботу.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача.
- Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.